

kes, hvis det foreliggende Forslag vedtages, maaske endog udelukkes, anser jeg for givet, og med de Anskuelse, jeg har, anser jeg det som en Ulykke for Landets Udvikling særlig i økonomisk Henseende, og jeg anser det for en Ulykke for alle besindige Elementer her i Landet, hvad enten de kalder sig Venstre eller Højre, hvad enten de er Bønder eller Borgere. Og jeg skulde dog tro, at den danske Bondestand ikke kan være blind for de Farer, den her løber sammen med alle andre besindige Folk i Landet.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) talte i Lørdags om den Indignation, det vækker hos en Husmand, at han kun har en Brøkdal af den Stemmeret, som tilkommer den privilegerede Vælger. Uden at udtale mig hverken for eller imod selve Sagen vil jeg sige, at det, som slog mig i det ærede Medlems Udvikling, var Paavisningen af den store Indignation, der kan vækkes hos en Mand ved den Omstændighed, at han kun har 1 Ko, naar han stilles overfor en Mand, der har 1,000 Køer. Der har vi i en Nødde skal givet den socialdemokratiske Politik og de Grundsætninger, hvorfra den vil gaa ud og for Fremtiden vil arbejde. Man havde selvfølgelig ikke, som det ærede Medlem gjorde, haft nødig at stille 1 Ko op mod 1,000 Køer, thi Manden med de 1,000 Køer, om han overhovedet eksisterer, forekommer i hvert Tilfælde saa sjældent, at man ikke godt kan regne med ham. Men lad os tage Manden med den ene Ko ligeoverfor Manden med 10 til 20 Køer, og Sagen vil blive den samme (Afbrydelse af *Borbjerg*), Indignationen kan vel ikke blive saa voldsom, som hvor der staar 1 Ko mod 1,000, men jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem og hans Parti med den Dygtighed, de ubestrideligt er i Besiddelse af netop til at tale til de Instinkter i Befolkningen, det her gælder om, ogsaa vil kunne faa en ret klækkelig Indignation op, hvor Spørgsmaalet kun drejer sig om 1 Ko i Forhold til 20. (*Martin Olsen*: Dette siges ikke for at gøre Bønderne bange?). Nej, det er det absolut ikke, men ganske simpelt for at paavise, at den Politik, som de Herrer vil føre, har sit Udspring i det økonomiske. Og naar de Herrer med saa stor Begejstring, som Tilfældet har været, har sluttet sig til det foreliggende Forslag, ligger det naturligt, at andre netop af det Hensyn maa danne sig en Mening om, hvad Resultatet af denne Politik vil blive.

De Udtalelser, jeg har fremsat her, er ikke fremsat for at gavne eller for at skade

det ene eller det andet Parti. For mig har det været afgørende at udtale, hvad der efter min Mening kan gavne eller skade den rolige, sunde og fremadskridende Udvikling i vort Folk.

Vi skal altsaa nu gaa til en Forhandling om dette Forslag, og det følger af sig selv, at min Gruppe som altid vil forhandle og gøre det fuldkommen sagligt. Den højtærede Konseilspræsident, der paa Regeringens Vegne har fremsat Forslaget, vil under de fortsatte Forhandlinger faa Anledning til at vise, om han i Modsætning til hele sin politiske Fortid vil søge Tilknytning til venstre for sit eget Parti, til de Radikale og Socialdemokraterne, og derved være med til at skabe en ny Delingslinie i Fremtidens Politik. Men at det foreliggende Forslag ikke vil kunne vinde Tilslutning hos nogen konservativ Gruppe her paa Rigsdagen, beder jeg den højtærede Konseilspræsident betragte som en Kendserning.

Stensballe: Før jeg gaar over til at tale om det, som jeg hovedsagelig vil tale om, vil jeg gøre en Bemærkning i Overensstemmelse med nogle Bemærkninger, som fremkom fra det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) forleden Dag, da vi forhandlede Spørgsmaalet om Præstelønningsloven. Det ærede Medlem henstillede den Gang, at man, naar man gik til en Forhandling om Ændringer i Grundloven, vilde overveje, om man ikke burde tage Grundlovens § 77 med ind under de Bestemmelser, som man skulde søge at faa ændrede. Det er, som bekendt, denne Paragraf, der handler om de Medlemmer af Samfundet, der vil søge bort fra Folkekirken uden at slutte sig til andre anerkendte Trossamfund, og den bestemmer, at disse Folk til Skolevæsenet skal betale det, som de ellers skulde betale som Medlemmer af det Kirkesamfund, de har sluttet sig til. Det var dette, som det ærede Medlem sagde, man burde ændre, og deri er jeg fuldstændig enig med ham. Jeg er ogsaa fuldstændig enig med ham i, at man burde søge den første den bedste Lejlighed til at faa Paragraffen ændret, selv om denne Ændring ikke har umiddelbar Forbindelse med den Sag, der er Tale om. Den højtærede Konseilspræsident har udtalt, at det kun var de Paragraffer i Grundloven, der var af politisk Art, man nu skulde søge at faa ændrede, man skulde ikke ind paa en samlet Forhandling om Ændringer i Grundloven, idet man derved meget let vilde udsætte sig for at komme